

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Järviseudun koulutuskuntayhtymä kannattaa ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistuksen periaatetta, jonka tarkoituksena on yksinkertaistaa rahoitusjärjestelmää.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Kokeilu raskaan järjestämislupamenettelyn väljentämisestä on kannatettava, koska se lisää mahdollisuuksia reagoinnin toimintaympäristön muutoksiin joustavasti.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Järviseudun koulutuskuntayhtymä on huolissaan luonnonvara-alan koulutuksen putoamisesta alempaan kustannusryhmään, koska se ei riitä koulutuksen järjestämiseen. Nykyiselläänkin rahoitus on riittämätön, kun kyse on alasta, jossa pitää olla paljon tiloja, välineitä ja laitteita sekä henkilöstöä esim. eläinten hoitoon.

Toinen kustannusryhmiin liittyvä huoli on matala kustannusryhmä liiketalouden koulutuksen osalta, joka ei mahdollista riittävän laadukkaan koulutuksen toteuttamista. Nuoret alalle tulijat tarvitsevat lähiopetusta ja siihen liittyvät laadukkaat oppimisympäristöt alan työtehtävien harjoitteluun. Nykyinen kustannusryhmä mahdollistaa massatoteutuksen verkossa, joka ei ole monille nuorille soveltuva koulutusmuoto.

Kolmantena rahoituksen uudistukseen liittyvänä huolena nostamme esiin erityisen tuen sekä oppimisen tuen rahoituksen. Opintojen aikaiseen erityiseen tukeen on panostettava riittävästi ja rahoitus on kohdennettava korotuksin niihin opiskelijoihin, jotka tukea tarvitsevat. Lisäksi opiskelijoiden oppimisen tuen tarpeet ovat kasvaneet viime vuosina ja nostaneet koulutuksen järjestäjien kustannuksia, jotka pitäisi myös korvata.

Neljäs rahoituksen uudistukseen liittyvä kohta, johon kiinnitimme huomiota, on opiskelijoiden lähtötason huomioiminen rahoituksessa. Erityisesti lähtötason määrittely vaatii tarkentamista.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Järviseudun koulutuskuntayhtymä ei kannata OPVA-opintojen poistamista lainsäädännöstä. Kyseessä on hyvä ja toimiva oppimisen tukimuoto, jota voidaan käyttää monipuolisesti opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin. OPVA on ollut käytössä vasta vähän aikaa, joten sen toimintatavat ovat vasta muotoutuneet esim. hankerahoituksen kautta. Päätöksiä tehdään liian nopealla syklillä ilman riittävää tutkimusta. OPVAn korvaajaksi suunniteltu tukiopetus ei ole työelämälähtöinen käsite ja viittaa liikaa perusopetuksen puolelle.

Erityisen tuen kohdalla on maininta, että ”opiskelijalla oikeus erityiseen tukeen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien vuoksi säännöllistä ja pitkäaikaista erityisopetusta eikä oppimisen tuki ole riittävää.” Todennetut oppimisvaikeudet on käsite, jota pitäisi selkeyttää. Tarkoitetaanko todennetuilla oppimisvaikeuksilla diagnosoituja oppimisvaikeuksia?

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

-

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

Luonnoksessa on monia käsitteitä, joita ei ole avattu joko ollenkaan tai riittävällä tarkkuudella. Yksi käsitteistä on huoltovarmuus, mutta ns. huoltovarmuusaloja ei ole määritelty.

Raudasoja Anu

Järviseudun koulutuskuntayhtymä - Anu Raudasoja, kuntayhtymän johtaja /
rehtori